

Conferentie Opbrengstgericht werken Datamuur en plan van aanpak

Ad Kappen

Doel van deze workshop.

- Wat is opbrengstgericht werken?
- Hoe verwerk ik de toetsgegevens in een datamuur op op groepsniveau?
- Hoe vertaal ik de datamuur in een plan op groepsniveau?
- Hoe pas ik de dimensies van effectief onderwijs toe?

Kees Vernooij.

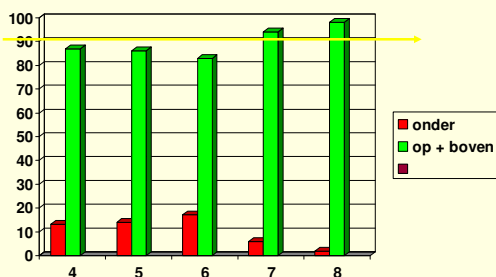
“het is niet de achtergrond van je ouders, die bepaalt of je goed kunt leren lezen.”

“Iedereen kan leren lezen, als je maar goed onderwijs krijgt”

funda.kw. 90% - november 09	gr 4					gr 5					gr 6					gr 7					gr 8																																																																																																																		
	≥ avi 3	≥ avi 6	≥ avi 9	95% avi 9	95% avi 9	dm1-1bC	dm1-2bC	dm1-3bC	dm1-3bC	dm1-3bC	dm1-3bC	dm1-3bC	dm1-3bC	dm1-3bC	dm1-3bC	dm1-3bC	dm1-3bC	dm1-3bC	dm1-3bC	dm1-3bC																																																																																																																			
palet	87	91	85	79	87	94	94	100	83	100	72	81	91	95	93	85	85	88	92	92	92	92	96	81	78	92	87	87	86	85	76	73	100	93	100	80	81	65	78	100	94	71	75	100	85	92	92	100	79	83	100	95	88	86	96	100	86	91	86	88	91	76	87	89	79	87	96	93	97	95	89	72	87	92	74	82	83	95	100	100	88	88	94	74	88	100	100	95	90	82	100	100	100	95	95	78	78	100	79	89	91	100	97	100	89	89	89	82	100	78	83	89	90	92	95	97	89	89	89	90	92	93	93	89	93	87	94	100	93	93	89	81	96	82	75

Resultaten nov.09 (4730 ll.)

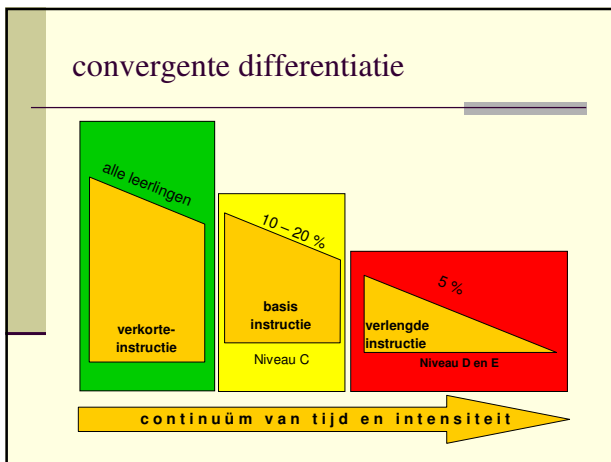
Afname van AVI en DMT

- Voorbeeld groep 4

Groep 4 - OKTOBER	AVI			Niveau				
	Kaart	krt 1	krt 2	krt 3	AV 1	krt 1	krt 2	krt 3
NAAM:								
CO	6	73	68	47	6	A	A	A
MO	5	54	42	29	5	B	B	B
SO	2	60	48	33	2	B	B	B
MP	2	33	22	16	2	D	C	C
JS	3	99	23	64	3	D	C	C
DS	2	33	22	13	2	D	C	C
BS	3	60	47	36	3	B	B	B
JT	1	29	13	6	1	D	E	E
MK	9	113	99	69	9	A	A	A
ER	9	99	89	64	9	A	A	A
MK	9	88	73	56	9	A	A	A

Indelen naar instructiebehoeften

- Instructie-onafhankelijk: verkorte instructie
- Instructie-gevoelig: basis instructie
- Instructie-afhankelijk: verlengde instructie

datamuur

A-B Instructie-onafhankelijk	C Instructie-gevoelig	D-E Instructie-Afhankelijk
verkort	basis	verlengd

Resultaten DMT en AVI

	AVI Beheersings niveau <i>boven</i>	AVI Instructie Niveau <i>op</i>	AVI Frustratie Niveau <i>Onder</i>
DMT A-B	Verkorte instructie	Basisinstructie	Verlengde instructie
DMT C	Verkorte instructie	Basisinstructie	Verlengde Instructie
DMT D-E	basisinstructie	basisinstructie	Verlengde instructie

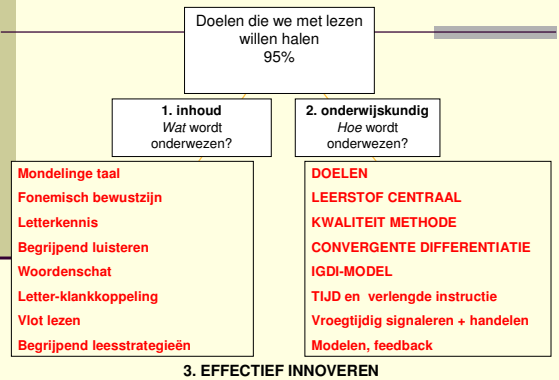
datamuur

A-B Verkorte instructie	C Basis instructie	D-E Verlengde instructie
Klaas Mohammed Gerit Johanna Pepijn Matijs Asha Trudy Clenn Achmed Gerard chrie	Nuran susan	Miranda Bo Myrthe Felix elke

Datamuur en groepsplan

- Wat wordt onderwezen: de leesinhoudelijke dimensie
- Hoe wordt onderwezen: de onderwijskundige dimensie

DIMENSIES EFFECTIEF LEESONDERWIJS

groepsplan

- Opstellen van een groepsplan voor de komende periode.
- Differentiëren naar instructiebehoefte van een leerling. (verkort-basis-verlengd)
- Basisleerstof staat centraal.
- Groepsplan bevat:
de DOELEN
het WAT: inhoud
het HOE: tijd en organisatie
- IGDI-model met convergente differentiatie.

	Verkorte instructie	basisinstructie	Verlengde instructie
niveau	A-B Klasse Mohammed Gerrit Johanna Peggy Matijs Asha Trudy Glorie Achmed Gerard Chris	C Nuran Susan	D-E Miranda Bo Myrthe Felix Elke
doel	Minimaal 3 AVI-niveaus	Minimaal 3 AVI-niveaus	Minimaal 3 AVI-niveaus Ontwikkelingsperspectief

Doelen leesverbeterplan

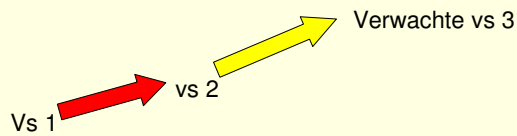
- Beheersing AVI-niveau 95%
eind groep 3: **AVI-2**
eind groep 4: **AVI-5**
eind groep 5: **AVI-9**
eind groep 6,7 en 8: **AVI-9**
- score op de DMT = **95% C of >**

Leerlingen met een D of E-niveau

- meenemen in groepsplan
- op basis van twee vaardigheidsscore aangeven wat de volgende vaardigheidsscore zal zijn (verwachte vaardigheidsscore)
- basisstof, didactische aanpak en leertijd.

vs 1 vs 2

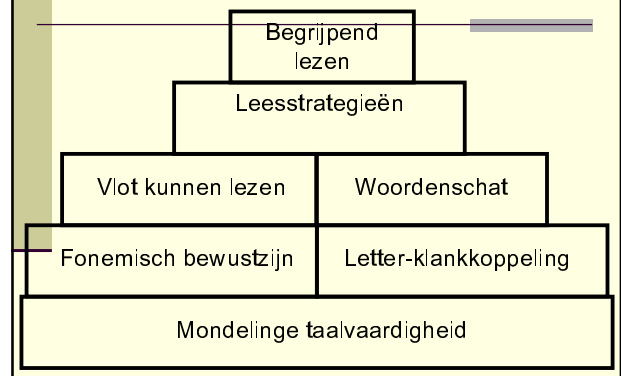
Leerlingen met een D of E-niveau

	Verkorte instructie	Basis instructie	Verlengde instructie
niveau	A-B	C	D-E
doel	> AVI 4 DMT 1 ≥ 52 DMT 2 ≥ 37 DMT 3 ≥ 27	AVI 4 DMT 1 ≥ 52 DMT 2 ≥ 37 DMT 3 ≥ 27	AVI 4 DMT 1 ≥ 52 DMT 2 ≥ 37 DMT 3 ≥ 27 Elke: ≥ AVI-2 DMT 1 ≥ 45 DMT 2 ≥ 29 DMT 3 ≥ 13 Bo, Myrthe, Felix, Miranda ≥ AVI 3 DMT 1 ≥ 52

	Verkorte Instructie	Basis Instructie	Verlengde Instructie
niveau	A-B	C	D-E
doel		Minimaal 3 AVI-niveaus	Minimaal 3 AVI-niveaus Ontwikkelings-perspectief
WAT: inhoud	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	RALFI Woorden lezen Teksten lezen

1. Effectief leesonderwijs: het WAT

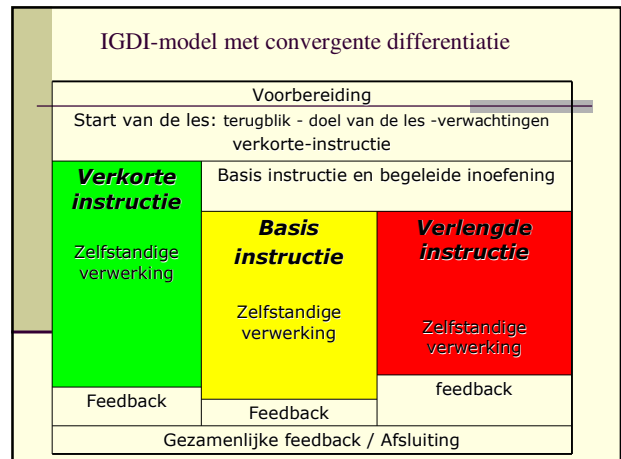

stilleesbeleid

- Elke dag 15 minuten stillezen door de gehele school
- Leerling kiest zelf
- 2 keer per week een verhalende tekst, 2 keer per week een informatieve tekst en 1 keer per week stripverhaal
- Feedback geven.

	Verkorte Instructie	Basis Instructie	Verlengde Instructie
niveau	A-B	C	D-E
doel		Minimaal 3 AVI-niveaus	Minimaal 3 AVI-niveaus Ontwikkelings-perspectief
WAT: inhoud	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	RALFI Woorden lezen Teksten lezen
materiaal	Map fonemisch bewustzijn Methode aanvankelijk lezen Methode VTL www.schoolaanzet.nl	Map fonemisch bewustzijn Methode aanvankelijk lezen Methode VTL www.schoolaanzet.nl	Map fonemisch bewustzijn Methode aanvankelijk lezen Methode VTL www.schoolaanzet.nl

	Verkorte Instructie	Basis Instructie	Verlengde Instructie
niveau	A-B	C	D-E
doel		Minimaal 3 AVI-niveaus	Minimaal 3 AVI-niveaus Ontwikkelings-perspectief
WAT: inhoud	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	RALFI Woorden lezen Teksten lezen
materiaal			
HOE: instructie	Verkorte instructie kwaliteitskaart	Basisinstructie kwaliteitskaart	Verlengde instructie kwaliteitskaart

Waarom convergente differentiatie?

- Convergente differentiatie staat tegenover divergente differentiatie en star klassikaal onderwijs
- Convergente differentiatie houdt in, dat een school ernaar streeft alle leerlingen te laten profiteren van de groepsinstructie, maar vooral tijdens de verwerking rekening houdt met de verschillen tussen de leerlingen
- Bij convergente differentiatie wordt alleen gedifferentieerd naar de hoeveel tijd, die de leerling nodig heeft om een doel te bereiken. (verkort-basis-verlengd)
- Bij convergente differentiatie wordt er doelgericht naar gestreefd om alle leerlingen in de groep minstens een minimumdoel te laten bereiken.
- Convergente differentiatie is ook gericht op het dichten van de kloof tussen goede en zwakke lezers.

	Verkorte Instructie-	Basis Instructie	Verlengde Instructie
niveau	A-B	C	D-E
doel		Minimaal 3 AVI-niveaus	Minimaal 3 AVI-niveaus Ontwikkelings-perspectief
WAT: inhoud	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	RALFI Woorden lezen Teksten lezen
materiaal			
HOE: instructie	Verkorte instructie	basisinstructie	Verlengde instructie
tijd	kwaliteitskaart	kwaliteitskaart	kwaliteitskaart

Leren lezen vraagt tijd!

Groep 1 en 2: ± 5 uur per week
gerichte taalactiviteiten

Groep 3: ± 6,5 uur per week
aanvankelijk technisch lezen

Groep 4 en 5: 150-180 min. per week
voortgezet technisch lezen + geleidelijke opbouw
begrijpend lezen

Groep 6,7 en 8:
begrijpend lezen + vlot technisch lezen
onderhouden

+ STILLEESBELEID IN DE HELE SCHOOL

	Verkorte Instructie	Basis Instructie	Verlengde Instructie
niveau	A-B	C	D-E
doel		Minimaal 3 AVI-niveaus	Minimaal 3 AVI-niveaus Ontwikkelings-perspectief
WAT: inhoud	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	RALFI Woorden lezen Teksten lezen
materiaal			
HOE: instructie	Verkorte instructie	basisinstructie	Verlengde instructie
tijd			
leerkracht	Modellen kwaliteitskaart	Modellen kwaliteitskaart	Modellen kwaliteitskaart

Modeling.

Tips voor expliciet lesgeven

- Doel van de les
- Modelling (voordoen) door de leerkracht (**Ik doe het**)
- Begeleide oefening (**Wij doen het**)
- Zelfstandig oefenen (**Jij doet het**)
- Afronden les

	Verkorte Instructie	Basis Instructie	Verlengde Instructie
niveau	A-B	C	D-E
doel		Minimaal 3 AVI-niveaus	Minimaal 3 AVI-niveaus Ontwikkelingsperspectief
WAT: inhoud	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	RALFI Woorden lezen Teksten lezen
materiaal			
HOE: instructie	Verkorte instructie	basisinstructie	Verlengde instructie
tijd			
leerkracht	modellen	modellen	modellen
leerstofplanning	streekkwaliteit	streekkwaliteit	Fundamentele kwaliteit

Leerkracht centraal

- Leerkrachtgericht
- Basisleerstof staat centraal. Methodes in zijn totaliteit behandelen. Schrappen van niet-essentiële onderdelen.
- Effectiviteit en kwaliteit van de instructie
- De leerkracht is de meest cruciale factor
- Aanleren van basisstrategieën. Eén spoor.
- Geen individuele handelingsplannen, geen eigen leerlijnen

	Verkorte Instructie	Basis Instructie	Verlengde Instructie
niveau	A-B	C	D-E
doel		Minimaal 3 AVI-niveaus	Minimaal 3 AVI-niveaus Ontwikkelingsperspectief
WAT: inhoud	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	Stillezen Woorden lezen Teksten lezen	RALFI Woorden lezen Teksten lezen
materiaal			
HOE: instructie	Verkorte instructie	basisinstructie	Verlengde instructie
tijd			
leerkracht	modellen	modellen	modellen
leerstofplanning			
Coaching en begeleiding	Pressure and support Directeur als onderwijskundig leider	Pressure and support Directeur als onderwijskundig leider	Pressure and support Directeur als onderwijskundig leider

uitbreiden instructiebehoefden

- Instructie-onafhankelijk: verkorte instructie
- Instructie-gevoelig: basis instructie
- Instructie-afhankelijk: verlengde instructie
- Eigen leerweg: zeer intensieve instructie
- Eigen pluslijn: verdiepte instructie

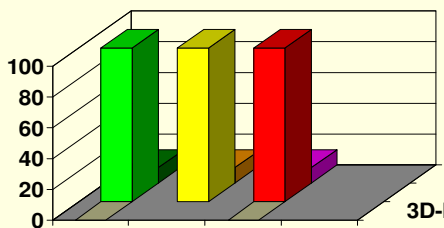
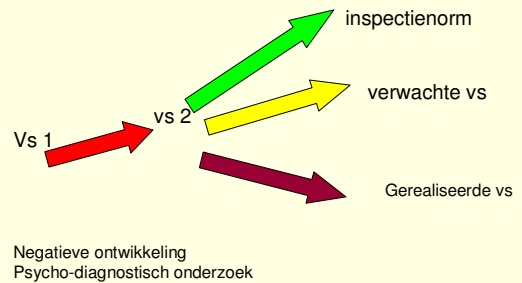
Uitbreiding datamuur - groepsplan

A+ Begaafde en talent-volle leerlingen	A - B	C	D-E	Eigen leerweg / dyslexie
Verdiepte Instructie	Verkorte Instructie	Basis Instructie	Verlengde Instructie	Zeer intensieve Instructie
Basisstof Afname van DHH voor: ■ Compacten ■ Verrijken ■ verdiepen ■ leerlijnen	Basisstof Verrijken Verdiepen	Basisstof	Kern van de basisstof Extra leertijd instructie instructie	Alleen indien noodzakelijk, zo laat mogelijk inzetten. Na inzet van deskundigen ■ basisleerlijn ■ maatschappelijke relevante leerstof ■ Instructiebehoefden ■ Ontwikkelingsperspectief. ■ Leersendement.

Eigen pluslijn of eigen leerweg

- Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH)
 - signalering en begeleiding
 - niet alleen didactisch maar ook pedagogisch
 - richtlijnen voor compacten voor alle vakken en methoden
- Dyslexie-protocol
 - 3 keer een E op woordniveau
 - didactisch resistent (handelingsplannen)
 - handelingsgerichte diagnostiek
 - ontwikkelingsperspectief

Leerlingen op D-E niveau: eigen leerweg.

Onze school, onze leerlingen, onze leerprestaties.

- Geïsoleerd groepsplan is onmogelijk, als u als doel heeft "het beste uit de leerling halen"
- Dus een integrale aanpak op schoolniveau, waarbij sprake is van een gezamenlijke verantwoordelijkheid en van een gezamenlijke aanpak van het leesonderwijs.
- Groepsplan als uitwerking van schoolplan.
- Belangrijk hulpmiddel om data te presenteren is de datamuur.

Hoe verder?

- Afspraken op schoolniveau over het HOE:
 - Doelen
 - Effectieve leertijd
 - Organisatiemodel: convergente differentiatie en IGDI
- Afspraken op schoolniveau over het WAT:
 - Starten met voorbereidend lezen,
 - Aanvankelijk en voortgezet technisch lezen, onderhouden van lezen.
 - Doorgaande leeslijn / leerstof staat centraal.
- Stilleesbeleid
- Afspraken op schoolniveau over het innoveren.
 - Datamuur en schoolplan / groepsplan
 - Coachen en begeleiden door interne begeleider
 - Directeur als onderwijskundig leider.